

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.393 din 14.12.2021)

Direcția Generală Juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și comunică următoarele.

Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a deputaților în Parlament, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege prevede modificări la Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, Codul civil nr.1107/2002 și Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Potrivit Notei informative, scopul modificărilor propuse este crearea cadrului legal pentru informarea corectă a consumatorului în cadrul ofertelor de credit lansate, clauzele contractuale ale contractelor de credit privind rata dobânzii anuale efective, precum și în scopul protecției consumatorului împotriva riscurilor de confuzii și de manipulări evidente cu ajutorul publicității de credite, care pot conduce la prejudicierea intereselor acestuia.

3. Conform obiectului juridic de reglementare proiectul de lege se atribuie la categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența Parlamentului, potrivit art.10 din Legea nr.100/2017 și art.72 din Constituție.

4. *Sub aspect procedural*, constatăm necesitatea respectării următoarelor condiții:

- potrivit art.32 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în modul stabilit de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional;

- art.35 alin.(1) din Legea nr.100/2017, proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție, care este obligatorie pentru toate actele normative;

- reieșind din considerentul că proiectul de lege prevede modificarea unor acte legislative adoptate în scopul transpunerii legislației comunitare este necesară respectarea procedurii de evaluare a nivelului de concordanță a normelor juridice de modificare cu actele comunitare transpuse, în conformitate cu art.36 alin.(2) din Legea nr.100/2017;

- potrivit art.6 alin.(3) din Legea nr.548/1995, orice proiect de act normativ al autorităților publice care privește domeniile în care Banca Națională are atribuții va fi adoptat după ce, în prealabil, s-a solicitat avizul Băncii Naționale.

5. Normele din proiect nu asigură un grad de precizie juridică și corelare cadrului juridic existent, precum și asigurării unei aplicabilități corecte.

Cât privește cheltuielile de implementare a proiectului de lege, Nota informativă la proiectul de lege menționează că acestea nu vor fi de la bugetul de stat. Însă, urmează a se ține cont de faptul că, reglementările propuse la Art.III din proiect prin care Băncii Naționale a Moldovei i se atribuie competența de instituire a platformei bancare ipotecare prin intermediul unui sistem electronic automatizat, urmează a se preciza sursele de acoperire a cheltuielilor de elaborare și asigurare a funcționalității acestui sistem. În cazul în care se prevede oferirea unor servicii cu plată de către Banca Națională a Moldovei, conceptul intervenției legislative respective urmează a fi definitivat și concretizat, în scopul excluderii unor neclarități și interpretări diferite în procesul de aplicare.

Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional

1. În conformitate cu art.62 din Legea nr.100/2017, articolele proiectului de lege care prevăd modificarea actelor normative urmează a fi expuse în ordinea succesivă de adoptare a actelor legislative supuse modificării. Iar dispozițiile de modificare se vor expune în felul următor:

"Art. I. - Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:"

"Art. II. - Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:"

"Art. III. - Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.619) se modifică după cum urmează:"

Normelor de modificare ale articolelor din actele normative menționate li se vor atribui puncte numerotate cu cifre arabe.

În tot textul proiectului de lege urmează a fi utilizată o terminologie constantă și uniformă, conform prevederilor art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017.

Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale, conform art.63 alin.(2) din aceeași lege.

2. La Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori:

La art.4 alin.(2) lit.c), textul "după textul „(cu caractere aldine” se completează cu textul”, se va substitui cu următorul text "se completează în final cu textul".

Totodată, se atestă o diferență de abordare în raport cu conținutul aceluiași articol, potrivit căruia, *informațiile standard specifică, într-un limbaj clar, concis și lizibil, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași dimensiune, prin intermediul unui exemplu reprezentativ*. Astfel, pe de o parte prevederea aceluiași articol stabilește că informațiile standard referitoare la contractele de credit se vor indica cu caractere de aceeași dimensiune, iar completarea propusă prin proiectul de lege, stabilește că dobânda anuală efectivă se indică astfel încât mărimea literelor și cifrelor va fi cu cel puțin de trei ori mai mare decât mărimea literelor și cifrelor informației specificate în alineatul (2) litera a), contrazincându-se astfel reciproc.

La art.13 norma dispoziției de modificare se va expune în felul următor:

"2. Articolul 13 se completează cu litera d) cu următorul cuprins:..."

La art.15, în contextul modificării propuse la alin.(7), urmează a se propune modificările de rigoare și la alin.(8).

3. Codul civil nr.1107/2002

Atenționăm asupra necesității de redactare a textelor propuse spre completare, conform cerințelor art.54 din Legea nr.100/2017.

Totodată, urmează a se ține cont de noțiunile utilizate în cadrul normativ în vigoare, precum și de necesitatea asigurării concordanței dintre normele juridice existente și prevederile noi. Astfel, alin.(2) al art.25 din Codul fiscal nr.1163/1997 prevede deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenții economici debitori în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția entităților din sectorul financiar) care se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.

În cazul acceptării normelor de modificare, sub aspect conceptual, sugerăm substituirea termenelor "de la un 1 până la 2 ani" cu numărul de luni de la 12 la 24, în scop de rigoare redacțională la art.1764¹.

La art.1767 dispoziția de modificare se va expune în felul următor:

"2. Articolul 1767 se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:"

4. La Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei:

Norma dispoziției de modificare a art.2 se va expune în felul următor:

"1. Articolul 2 după noțiunea "Ordonanță" se completează cu noțiunea "Platformă interbancară ipotecară" cu următorul cuprins:..."

Norma dispoziției de completare a legii cu un articol nou se va expune în felul următor:

"2. Legea se completează cu articolul 72¹ cu următorul cuprins:"

5. Dispozițiile finale urmează a fi prevăzute la un articol separat, numerotat în ordine succesivă.

Dispozițiile de punere în aplicare a legii și cele care includ reglementări privind obligația autorităților publice de a întreprinde acțiuni necesare executării legii, se vor structura în alineate numerotate cu cifre arabe luate între paranteze.

În cazul acceptării proiectului de lege în Parlament, urmează a fi prevăzută obligația Băncii Naționale a Moldovei de adoptare a actelor normative necesare executării prevederilor prezentei legi.

Referitor la data intrării în vigoare a legii, atenționăm că, potrivit art.56 din Legea nr.100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Prin urmare, nu poate fi acceptată dispoziția de punere în vigoare a legii din data adoptării.

Urmare celor expuse, considerăm că pentru a fi obiect de examinare în ședința plenară a Parlamentului, proiectul de lege necesită a fi revăzut și îmbunătățit de către autori, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Șef Direcție Generală
Ion CREANGĂ

Ex.: I. Gălușcă
Tel.820-579